

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Новинарство                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета:</b> Уређивање медија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Наставник/наставници:</b> проф. др Веселин Кљајић, доцент др Марко Недељковић                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Циљ предмета</b></p> <p>Савладавање материје на предмету Уређивање медија оријентисано је на стицање теоријско-практичних знања која студенте квалификују за рад у медијима, са фокусом на питања која се односе на уређивачку политику штампаних и онлајн медија и уређивање медијског садржаја. Циљ је да студенти упознају и савладају поље рада у новинарству са посебним освртом на стандарде савременог уредничког рада. Студенти се упознају са поделом рада у редакцијама (специјализација по областима и подала по рубрикама), специфичностима рада у деску, продукцијом медијског садржаја (текст и фотографије), потом са захтевима модерног прелома штампаних издања и специфичностима њиховог садржинског и графичког дизајнирања. Поред уређивања дневних новина, савладавају се и специфичности уређивања у периодичним издањима, тј. у специјализованим часописима и њуз магазинима. Студенти се такође упознају са савременим изазовима уређивања електонских медија, са акцентом на јавне сервисе и информативне програме. Предмет обухвата и упознавање са структуром текста у зависности од жанра, потом правилима писања наслова, потписа за фотоматеријал и друге аспекте уређивачке политике медија. Посебан део предмета посвећен је етичким стандардима које професија ставља пред уреднике, али и пред саме новинаре током свакодневног редакцијског рада.</p>                                                                                |
| <p><b>Исход предмета</b></p> <p>Најбитнији исход предмета је да студенти усвоје знања и вештине које их квалификују за посао репортера, новинара истраживача или уредника и да науче специфичности уређивања штампаних, онлајн и електонских медија. Ту се, пре свега, мисли на новинарску одговорност и професионализам, на етичност, на тежњу ка новинарском идеалу објективног извештавања јавноости о појавама од општег интереса, али и на способност решавања специфичних уређивачких дилема. Студенти се такође оспособљавају за рад у савременом медијском окружењу због чега се током наставе упознају са актуелним дебатама о будућности новинарства, правцима развоја штампаних и онлајн медија и начинима њиховог прилагођавања променама које доноси дигитално доба и експензија дигиталних платформи. Стога су битни исходи овог предмета и упознавање студената са карактеристикама "print first" и "digital first" стратегије, као и са уређивачком коегзистенцијом штампаних и онлајн издања у оквиру исте редакције (издавачке куће). Такође се разматрају актуелни бизнис модели, повратак "context first" стратегији, али и утицај "native" маркетинга и ПР-а.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријски део наставе обухвата следеће тематске целине: дефинисање процеса уређивања и уређивачке политике штампаних и онлајн медија; уређивање дневних новина и периодичних издања (сличности и разлике њихових штампаних и онлајн издања); професионални стандарди уређивања електонских медија – разлика између комерцијалних и јавних сервиса; професионални стандарди уређивања савремених медија: утицај ПР-а, оглашивача и политичких фактора на уређивачку политику; утицај дигиталног дискурса на уређивање савремених медија; специфичности уредничког професионализма у штампаним и онлајн издањима; уређивање медијских садржаја (од текста до мултимедијалног садржаја); уредничка одговорност са посебним освртом на етичке принципе; постулати хуманизовања, енергизовања, локализовања и персонализовања текста и медијских садржаја; улога мултимедијалног садржаја у уређивању медија; прелом и дизајн штампаних и онлајн издања; однос уређивачке политике и бизнис модела савремених медија; "print first" и "digital first" стратегија медијског пословања; специфичности уређивања у традиционалним и дигиталним редакцијама.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практичан део наставе омогућава студентима да се специјализују за одређени аспект уређивања медија из ширег корпуса тема који је обухваћен наставним планом предмета. Предвиђено је да се специјализација за</p> |

ужу област оствари кроз различите наставне форме, међу којима су семинарски радови, презентације студената, анализа и истраживање специфичних питања. Свака од тих форми подразумевала би повезивање теоријских знања стечена током курса са актуелном праксом уређивања медија, па би на тај начин студенти стекли могућност да се посебно усавршавају у области којом се већ баве у свом професионалном раду или којој планирају да се баве у будућности.

## Литература

### а) Основна:

- Веселин Кљајић, Новинарске документарне форме у штампи, Чигоја штампа, Београд, 2016, 9-31;
- Кљајић, Веселин. Доминација ПР-а над новинарским садржајима у српским штампаним медијима - узроци и консеквенце, Култура, 139, 2013, 13-27;
- Кљајић, Веселин, Кљајић, Милица. Конвергенција медија у постинформацијском друштву, СРПСКА ПОЛИТИЧКА МИСАО/ SERBIAN POLITICAL THOUGHT ИССН 0354-5989, Београд, COBISS.CP-ИД 102782215, УДК 316.774"20" Година XXII вол. 47 Број 1, 2015, стр. 257-272;
- Кљајић, Веселин, Кљајић, Милица. PRINTED VS ON-LINE MEDIA AND CHALLENGES FOR EDITORIAL CONCEPTS: EXAMPLES OF NEWS MAGAZINES IN SERBIA, Социолошки преглед, Београд, УДК 316.774:621.39037.37, вол. XLIX (2015) ИССН 0085-6320, 2015, стр. 47-69
- Штефан Рус Мол, Ана Кершнер, Новинарство, Клио, 2005 ( 4 –25, 141 –159, 167 –218, 225 –246, 304 –310);
- Harold Evans, Newsmen's english, Editing and Design, How to write clerly, concisely, vividly, Heinemann, London, 1987 (1 – 69., 141 –172);
- Getting the story – reporting, writing, editing, ICFJ, 1990 (26 –54);

### б) Допунска:

- Harold Evans, Handling newspaper text, Editing and Design, Heinemann, London, 1986 (135 – 177);

|                                    |                              |                                 |
|------------------------------------|------------------------------|---------------------------------|
| <b>Број часова активне наставе</b> | <b>Теоријска настава: 30</b> | <b>Практична настава: 15+15</b> |
|------------------------------------|------------------------------|---------------------------------|

## Методe извођења наставе

Настава састоји се из комбинованог метода, односно теоријске и практичне наставе. Теоријска настава омогућава студентима усвајање неопходних знања о уређивању штампаних и онлајн издања, док практична настава пружа могућност уже специјализације у сфери интересовања студената. Настава укључује интерактивне дискусије предавача и студената, гостовање уредника штампаних или онлајн издања медија, као и дебате о актуелним изазовима и дебатама које се воде у научној и стручној јавности.

## Оцена знања (максимални број поена 100)

| Предиспитне обавезе        | поена     | Завршни испит | поена     |
|----------------------------|-----------|---------------|-----------|
| активност у току предавања | <b>20</b> | писмени испит |           |
| практична настава          | <b>10</b> | усмени испт   | <b>30</b> |
| колоквијум-и               |           | .....         |           |
| семинар-и                  | <b>40</b> |               |           |